

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyē bālakāṇḍē

॥ catuṣṭriṃśaḥ sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ catuṣṭriṃśaḥ sargaḥ ॥

gādhērutpattiḥ kauśikyāḥ praśaṃsā viśvāmitrēṇa kathāṃ
samāpya niśīthasya varṇanaṃ sarvēbhyaḥ śayitumanujñāṃ
pradāya svayamapi tasya śayanam

kṛtōdvāhē gatē tasmin
brahmadattē ca rāghava |
aputraḥ putralābhāya
pautrīmiṣṭimakalpayat || 1.34.1 ||

iṣṭyāṃ tu vartamānāyāṃ
kuśanābhaṃ mahīpatim |
uvāca paramōdāraḥ
kuśō brahmasutastadā || 1.34.2 ||

putrastē sadṛśaḥ putra
bhaviṣyati sudhārmikaḥ |
gādhim prāpsyasi tēna tvam
kīrtim lōkē ca śāśvatīm || 1.34.3 ||

ēvamuktvā kuśō rāma
kuśanābhaṃ mahīpatim |

jagāmākāśamāviśya

brahmalōkaṃ sanātanam || 1.34.4 ||

kasyacit tvatha kālasya

kuśanābhasya dhīmataḥ |

jajñē paramadharmiṣṭhō

gādhirityēva nāmataḥ || 1.34.5 ||

sa pitā mama kākutstha

gādhiḥ paramadhārmikaḥ |

kuśavaṃśaprasūtō'smi

kauśikō raghunandana || 1.34.6 ||

pūrvajā bhaginī cāpi

mama rāghava suvratā |

nāmnā satyavatī nāma

ṛcīkē pratipāditā || 1.34.7 ||

saśarīrā gatā svargaṃ

bhartāramanuvartinī |

kauśikī paramōdārā

pravṛttā ca mahānadī || 1.34.8 ||

divyā puṇyōdakā ramyā

himavantamupāśritā |

lōkasya hitakāryārthaṃ

pravṛttā bhaginī mama || 1.34.9 ||

tatō'haṃ himavatpārśvē

vasāmi niyataḥ sukham |

bhaginyāṃ snēhasaṃyuktaḥ
kauśikyāṃ raghunandana || 1.34.10 ||

sā tu satyavatī puṇyā
satyē dharmē pratiṣṭhitā |
pativrata mahābhāgā
kauśikī saritāṃ varā || 1.34.11 ||

ahaṃ hi niyamād rāma
hitvā tāṃ samupāgataḥ |
siddhāśramamanuprāptaḥ
siddhō'smi tava tējasā || 1.34.12 ||

ēṣā rāma mamōtpattiḥ
svasya vaṃśasya kīrtitā |
dēśasya hi mahābāhō
yanmāṃ tvaṃ paripṛcchasi || 1.34.13 ||

gatō'rdharātraḥ kākutṣtha
kathāḥ kathayatō mama |
nidrāmabhyēhi bhadraṃ tē
mā bhūd vighnō'dhvanīha naḥ || 1.34.14 ||

niṣpandāstaravaḥ sarvē
nilīnā mṛgapakṣiṇaḥ |
naiśēna tamasā vyāptā
diśaśca raghunandana || 1.34.15 ||

śanairvisṛjyātē sandhyā
nabhō nētrairivāvṛtam |

nakṣatratārāgahanam

jyōtirbhiravabhāsatē || 1.34.16 ||

uttiṣṭhatē ca śītāṃśuḥ

śasī lōkatamōnudaḥ |

hlādayan prāṇinām lōkē

manāṃsi prabhayā svayā || 1.34.17 ||

naiśāni sarvabhūtāni

pracaranti tatastataḥ |

yakṣarākṣasasaṅghāśca

raudrāśca piśitāśanāḥ || 1.34.18 ||

ēvamuktvā mahātējā

virarāma mahāmuniḥ |

sādhūsādhviti tē sarvē

munayō hyabhyapūjayan || 1.34.19 ||

kuśikānāmayam vaṃśō

mahān dharmaparaḥ sadā |

brahmōpamā mahātmānaḥ

kuśavaṃśyā narōttamāḥ || 1.34.20 ||

viśēṣēṇa bhavānēva

viśvāmitra mahāyaśaḥ |

kauśikī saritām śrēṣṭhā

kulōdyōtakarī tava || 1.34.21 ||

muditairmuniśārdūlaiḥ

praśastaḥ kuśikātmajah |

nidrāmupāgamacchrīmā -

nastaṅgata ivāṃśumān || 1.34.22 ||

rāmō'pi sahasaumitriḥ

kiñcidāgatavismayaḥ |

praśasya muniśārdūlaḥ

nidrāṃ samupasēvatē || 1.34.23 ||

|| ityārṣe śrīmadrāmāyaṇe vālmīkiyē ādikāvyē

bālakāṇḍe catuṣtriṃśaḥ sargaḥ ||